COMPASSION in world farming
ciwf.org

38 rue d' Arlon, B-1000, Brussels, Belgium
Tel: +32 (0) 2 709 1330
Email: olga.kikou@ciwf.org

19 Φεβρουαρίου 2017

Προς Υπουργό κ. Ε. Αποστόλου
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Θέμα: Η σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση αποτελεί οπισθοδρόμηση για την προστασία των ζώων στην Ελλάδα

Εκπροσωπώ τη διεθνή μη κυβερνητική οργάνωση για την προστασία των παραγωγικών ζώων Compassion in World Farming (CIWF). Πρόσφατα ενημερωθήκαμε ότι το Υπουργείο προτίθεται να προβεί στην έκδοση Υπουργικής Απόφασης που θα επιτρέπει τη σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση.

Σε συνάντηση που είχαμε τον Αύγουστο του 2016 με διαβεβαιώσατε ότι θα καταβάλλετε προσπάθειες να εφαρμόσετε αλλά και να ισχυροποιήσετε την Ελληνική νομοθεσία όσον αφορά την προστασία των ζώων.

Σε μια περίοδο όπου η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των συμπολιτών μας για θέματα προστασίας των ζώων είναι πολύ αυξημένη σε σχέση με το παρελθόν, η έκδοση Υπουργικής Απόφασης που επιτρέπει τη σφαγή ζώων χωρίς αναισθητοποίηση αποτελεί οπισθοδρόμηση και είναι πλήρως αντίθετη με τις σύγχρονες αντιλήψεις και θέσεις για την ευζωία των ζώων.

κ. Υπουργέ,
Η σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση είναι εξαιρετικά οδυνηρή και τρομακτική για τα ζώα, προκαλεί βασανιστικό πόνο και αγωνία τις τελευταίες στιγμές της ζωής τους και είναι καταδικαστέα.

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 1099/2009 για τη σφαγή των ζώων επιβάλλει την αναισθητοποίηση των ζώων πριν τη σφαγή. Αυτό συμβαίνει επειδή τα ζώα υποφέρουν κατά τη διαδικασία σφαγής και επιβάλλεται το μέτρο της αναισθητοποίησής τους για να ελαχιστοποιηθεί ο βαθμός που υποφέρουν. Συγκεκριμένες θρησκευτικές κοινότητες στην Ευρώπη επικαλούνται την παράδοση και ζητούν να μην εφαρμόζεται ο Κανονισμός όσον αφορά την αναισθητοποίηση. Πίσω από τις προφάσεις συγκεκριμένων Κρατών Μελών για δήθεν θρησκευτικές ελευθερίες, συχνά **κρύβονται άλλα συμφέροντα, συνήθως οικονομικά**, όπως αυτά των εξαγωγών κρέατος προς τρίτες χώρες, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, με μεγάλο μουσουλμανικό πληθυσμό και της αύξησης των κερδών συγκεκριμένων παραγωγικών τομέων και επιχειρήσεων. Αποβλέποντας σε οικονομικά συμφέροντα, προχωρούν σε καταστρατήγηση της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας που επιτρέπει εξαιρέσεις στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό, μόνο κάτω από πολύ σαφείς προϋποθέσεις και για **μόνο για τις θρησκευτικές κοινότητες στην επικράτειά τους**, παραβλέποντας πλήρως τα επιστημονικά στοιχεία για την αισθαντικότητα των ζώων και την προστασία τους κατά τη διάρκεια της σφαγής, καθώς και τις σύγχρονες αντιλήψεις των πολιτών των Ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή νομοθεσία δίνει τη δυνατότητα στα Κράτη Μέλη να εφαρμόσουν τον Κανονισμό και να επιβάλλουν αναισθητοποίηση σε όλες ανεξαιρέτως τις περιπτώσεις. **Σύμφωνα με τον Κανονισμό 1099/2009, δεν υπάρχει υποχρέωση για κανένα Κράτος Μέλος ή σφαγείο να σφάζει ζώα**

σύμφωνα με τα έθιμα των διαφόρων κοινοτήτων στην επικράτεια του. Το σφαγεία οφείλουν να ακολουθήσουν τις επί μέρους διατάξεις του Κανονισμού.

Επομένως δεν υπάρχει υποχρέωση της χώρας μας βάσει του νόμου. Ζητούμε η Ελλάδα να εφαρμόσει πλήρως τον Κανονισμό για τη σφαγή με αναισθητοποίηση, για όλες ανεξαιρέτως τις περιπτώσεις χωρίς εξαιρέσεις για οποιοδήποτε λόγο. Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία μάλιστα δίνει στα **Κράτη Μέλη τη δυνατότητα να υιοθετήσουν νόμους για την καλύτερη προστασία των ζώων, ακόμη πιο ισχυρούς από τους αντίστοιχους της ΕΕ (Κεφάλαιο VII, Άρθρο 26 του Κανονισμού)**. Η πλήρης εφαρμογή του Κανονισμού χωρίς απολύτως καμία εξαίρεση είναι η βέλτιστη επιλογή και για λόγους ευζωίας των ζώων αλλά και για τα σφαγεία και το προσωπικό που εργάζεται σε αυτά.

Σεβόμαστε το δικαίωμα όλων των ανθρώπων στη θρησκευτική ελευθερία, είναι αδιανόητο όμως να επιτρέπουμε να επεκταθεί αυτό το δικαίωμα σε πρακτικές που προκαλούν πόνο και βασανισμό στα ζώα. Καταδικάζουμε οποιαδήποτε προσπάθεια καταστρατήγησης της νομοθεσίας της ΕΕ για ευτελείς λόγους οικονομικών συμφερόντων.

Συγκεκριμένα:

Είμαστε πλήρως αντίθετοι στη σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση τόσο λόγω του έντονου πόνου λόγω της κοπής του λαιμού των ζώων που δεν έχουν αναισθητοποιηθεί αλλά και λόγω της παρατεταμένης περιόδου μεταξύ της κοπής του λαιμού και της απώλειας ανταπόκρισης του εγκεφάλου κατά την οποία τα ζώα υποφέρουν από ακραίο πόνο και αγωνία. Οι επιστημονικές έρευνες δείχνουν ότι η σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση οδηγεί σε ακραίο πόνο για τα εν λόγω ζώα.

Η **Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)** έχει εκπονήσει Έκθεση[1] και έχει εκδώσει Γνώμη[2] σχετικά με την καλή μεταχείριση κατά τη σφαγή και βασίζουν τα συμπεράσματά τους στην εξέταση της εκτεταμένης επιστημονικής βιβλιογραφίας στον τομέα αυτό.

Η EFSA καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «λόγω των σοβαρών ανησυχιών για την καλή μεταχείριση των ζώων που συνδέονται με τη σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση, πρέπει πάντα να εκτελείται αναισθητοποίηση πριν τη σφαγή». Η έκθεση της EFSA αναφέρει ότι υπάρχει υψηλός κίνδυνος ότι τα ζώα αισθάνονται αβάσταχτο πόνο κατά τη διάρκεια της κοπής του λαιμού. Η Έκθεση προσθέτει ότι κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου, όταν το ζώο, του οποίου ο λαιμός έχει κοπεί, εξακολουθεί να έχει τις αισθήσεις του, τίθενται σοβαρά θέματα ευζωίας καθώς το ζώο μπορεί να αισθάνεται ακραίο άγχος, πόνο και αγωνία.

Η EFSA καταλήγει στο συμπέρασμα ότι «με τις κοπές που χρησιμοποιούνται με σκοπό την ταχεία αιμορραγία συνεπάγεται σημαντική βλάβη των ιστών σε περιοχές όπου βρίσκονται οι υποδοχείς του πόνου. Η ταχεία μείωση της αρτηριακής πίεσης που ακολουθεί την απώλεια αίματος γίνεται αισθητή εύκολα από το ζώο που έχει τις αισθήσεις του και εκμαιεύει φόβο και πανικό. Κακές συνθήκες ευζωίας προκύπτουν επίσης, όταν ζώα που έχουν τις αισθήσεις τους εισπνέουν αίμα λόγω αιμορραγίας μέσα στην τραχεία. Χωρίς αναισθητοποίηση, ο χρόνος μεταξύ της κοπής μέσω των μεγάλων αιμοφόρων αγγείων και της απώλειας των αισθήσεων, όπως συνάγεται από τη συμπεριφορά και την ανταπόκριση του εγκεφάλου, είναι έως και 20 δευτερόλεπτα σε πρόβατα, έως και 25 δευτερόλεπτα σε χοίρους, έως και 2 λεπτά σε βοοειδή, έως 2½ ή περισσότερα λεπτά σε πουλερικά, και μερικές φορές 15 λεπτά ή περισσότερο σε ψάρια».

---

[1] Report of the Scientific Panel on Animal Health and Welfare on a request from the Commission related to welfare aspects of animal stunning and killing methods. European Food Safety Authority-AHAW/04-027.

[2] Opinion of the Scientific Panel on Animal Health and Welfare on a request from the Commission related to welfare aspects of the main systems of stunning and killing the main commercial species of animals. *The EFSA Journal* (2004), 45, 1-29.

Ενημερωτικά:

Ο Βρετανικός Κτηνιατρικός Σύλλογος αναφέρει σε ανακοίνωσή του το 2015: Η σφαγή χωρίς προηγούμενη αναισθητοποίηση έχει απαγορευτεί στην Ισλανδία, Νορβηγία, Σουηδία, Ελβετία και Δανία. Προτεινόμενη απαγόρευση στην Ολλανδία ανατράπηκε με πολύ μικρή διαφορά το 2013. Η απαγόρευση εισήχθη στην Πολωνία το 2013 και ανατράπηκε το 2014. Η Αυστρία, Εσθονία, Φινλανδία και Σλοβενία απαιτούν αναισθητοποίηση αμέσως μετά την τομή, αν το ζώο δεν έχει αναισθητοποιηθεί πριν. Στη Γερμανία, Γαλλία και Ιρλανδία, τα σφαγεία πρέπει να αποδείξουν τις «θρησκευτικές ανάγκες» και τον αριθμό των ζώων που σφάζονται για να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της μειονότητας, προτού τους χορηγηθεί ειδική άδεια για τη θρησκευτική κοινότητα, και μόνο γι' αυτή.

Η Ομοσπονδία Κτηνιάτρων Ευρώπης, Έγγραφο θέσης 02/104, 2006

"Η σφαγή χωρίς αναισθητοποίηση αυξάνει το χρόνο μέχρι την πλήρη απώλεια της συνείδησης, έως και μερικά λεπτά. Κατά την περίοδο αυτή, το ζώο εκτίθεται σε περιττό πόνο και ταλαιπωρία λόγω:

• εκτεθειμένων περιοχών του τραύματος

• πιθανής αναρρόφησης του αίματος και, στην περίπτωση των μηρυκαστικών, του περιεχομένου του στομάχου

• ασφυξίας μετά από διάρρηξη του n. phrenicus και πνευμονογαστρικού.

Η Ομοσπονδία Κτηνιάτρων Ευρώπης, Επιστημονική Γνώμη 02/104, 2006

"Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Κτηνιάτρων έχει τη θέση ότι η πρακτική σφαγής ζώων χωρίς να προηγείται αναισθητοποίηση είναι απαράδεκτη ανεξαρτήτως οιωνδήποτε λόγων."

Επισυνάπτω επιστολή που είχα στείλει στο υπουργείο το 2013.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και ευελπιστώ ότι θα υπάρξει θετική ανταπόκριση εκ μέρους σας.

Με εκτίμηση

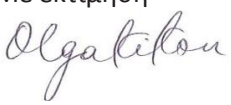

Δρ. Όλγα Κήκου
Διευθύντρια Ευρωπαϊκών Υποθέσεων